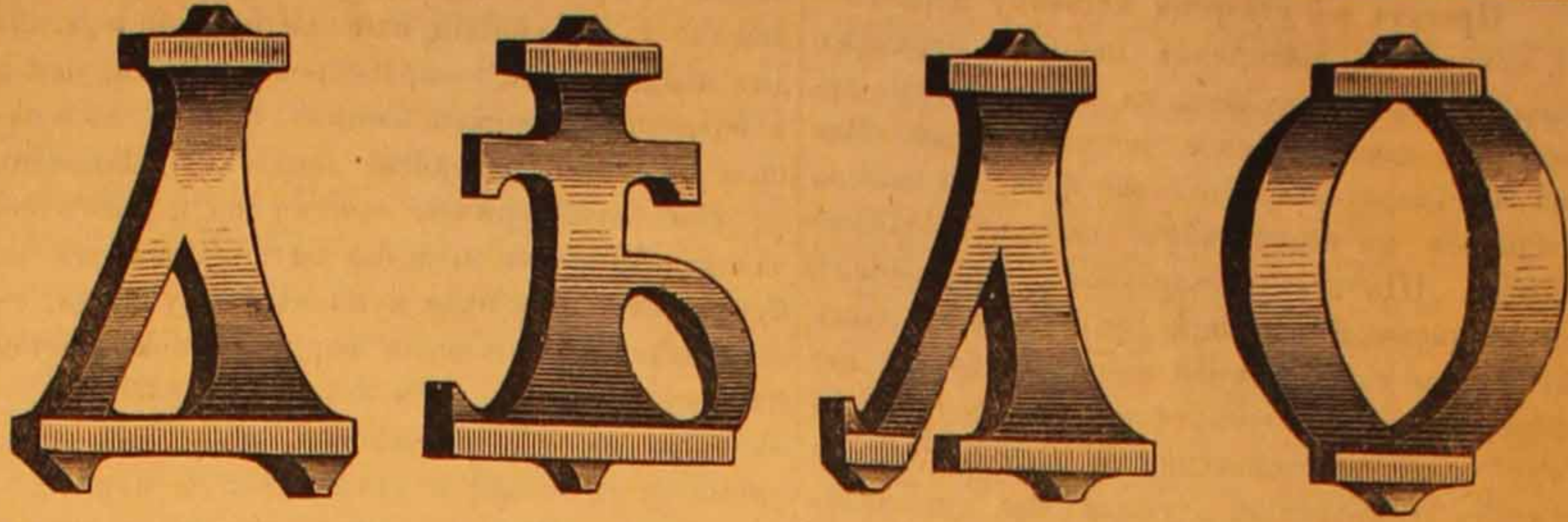

Выходятъ въ Львѣвъ ще Вторника, Четверга и Суботы
 въ рубль рукою (оплатъ) о 4-ой год. поод. Латер. додатокъ
 Библиотекъ найзнам. повѣстей" выхдитъ по 2 печат. ар.
 кустъ кожного 15-го и послѣднего для каждого мѣсяца.
 Редакція, администрація и типографія по № 44 улицы
 Галицка.
 Всѣ листы, посланки и рекламации наложить пересылки
 платъ ардено: редакція и администрація "Дѣло" ч. 44 ул.
 Галицка.
 Рукописи не возвращаются только на поперекъ застере-
 жено.
 Поодинокое число стоитъ 12 кр. а. в.
 Оглашенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. а. в. бѣтъ одною
 строчку почтатомъ.
 Рекламации неопечатаной пойдутъ бѣтъ порта
 Предплату наложить пересылки франко (наблудшо
 почтовымъ перекладомъ) до: Администрація часописной "Дѣло"
 ул. Галицка, Ч. 44.

Предплата на "Дѣло" для Австрій:	для Россіи:
на цѣлый рѣкъ . . . 12 фр. на цѣлый рѣкъ . . . 12 рубл.	на цѣлый рѣкъ . . . 12 рубл.
на пѣтъ року . . . 6 фр. на пѣтъ року . . . 6 рубл.	на пѣтъ року . . . 6 рубл.
на четверть року . . . 3 фр. на четверть рок. . . 3 рубл.	на четверть року . . . 3 рубл.
съ дол. "Библиотекъ":	съ дол. "Библиотекъ":
на цѣлый рѣкъ . . . 16 фр. на цѣлый рѣкъ . . . 16 рубл.	на цѣлый рѣкъ . . . 16 рубл.
на пѣтъ року . . . 8 фр. на пѣтъ року . . . 8 рубл.	на пѣтъ року . . . 8 рубл.
на четверть року . . . 4 фр. на четверть рок. . . 4 рубл.	на четверть року . . . 4 рубл.
на самъ додатокъ:	на самъ додатокъ:
на цѣлый рѣкъ . . . 5 фр. на цѣлый рѣкъ . . . 5 рубл.	на цѣлый рѣкъ . . . 5 рубл.
на пѣтъ року . . . 3 фр. на пѣтъ року . . . 3 рубл.	на пѣтъ року . . . 3 рубл.
на четверть року . . . 1 фр. 25	на четверть року . . . 1 фр. 25
Для Варшавы, окрѣслъ Россіи:	
на цѣлый рѣкъ . . . 18 фр.	на пѣтъ року . . . 7 фр. 50
на четверть року . . . 4 фр. 75	на четверть року . . . 4 фр. 75
съ дол. "Библиотекъ":	на самъ додатокъ:
на цѣлый рѣкъ . . . 19 фр.	на цѣлый рѣкъ . . . 6 фр.

Съ днемъ 1 (13) липня розпочи-
 няся III кварталъ сегорѣчного видавництва
 "Дѣло". Просимо про-то всѣхъ П. Т. нашихъ
 Предплатниківъ, котрымъ предплата теперъ кѣн-
 чится, о дальшу предплату, а залагаючиъ съ
 предплатою о виробнанъе той-жъ, тымъ бѣль-
 ше, що будемо мусѣли перерывати высылку
 всѣмъ, котрѣ до 1 (13) липня не виробнають
 залеглости, чтобы черезъ зменшенъе накладу
 зменшити и выдатки видавництва.
 Ново приступаючій Предплатники на "Би-
 блиотеку найзнаменитѣйшихъ повѣстей" доста-
 нуть даромъ початокъ (6 аркушѣвъ) зачатой
 повѣсти "Два мѣста" Дикенса.

Передъ выборами на Буковинѣ.

Важна хвиля зближаеъ для буковинской
 Руси. Д. 8 л. липня мае каждый повѣтъ су-
 довый выборы посла до сойму. Въ минувшій
 каденціи сойму не було анѣ одного руского
 посла, — тымъ менше въ радѣ державной. Такъ
 то не користали Русины буковинскій въ на-
 даныхъ имъ правѣ, немовъ-бы на Буковинѣ
 не жили Русины, а румынскій и нѣмецкій по-
 салы — якъ намъ доносить въ Вѣднѣ — завѣ-
 рють правительство, що Русины на Букови-
 нѣ — то только зайшлий элементъ, не маючій
 хлѣба, а служить только у богатыхъ Руму-
 нѣвъ, Нѣмцѣвъ, Поляковъ, Орменъ и Жидѣвъ!
 Тымъ часомъ поглядяемо до результатѣвъ по-
 слѣдней конскрипціи въ 1880 року и побачмо,
 яку числову силу творятъ Русины на Бу-
 ковинѣ.

Посля справозданя ц. к. статистичной цен-
 тральной комисіи у Вѣднѣ (Ergebnisse der in
 Bukowina ausgeführten Zählung der Bevölkerung)
 числятся Буковина 571.671 жителѣвъ (570.295
 цивильныхъ а 1376 войска). Зъ того выпадае
 пошла епри: 404.450 православныхъ, 63.691
 римо-католикѣвъ, 17.589 греко-католикѣвъ,
 13.265 лютерандѣвъ авгсбургск. а 934 гельвет-
 ского вѣроисповѣданя, 67.418 жидѣвъ, ѣрмено-
 католикѣвъ 756 а ѣрмено-православныхъ 686,
 унитаріѣвъ 42, старокатоликѣвъ 3, менонитѣвъ
 6, магомеданъ 12 и безконфесійныхъ 2819
 душъ. Посля степеня образованя есть умѣю-
 чихъ читати и писати: муцянъ 33.662 а
 женщянъ 18.784; умѣючихъ только читати

Чистѣсть языка.

Написавъ Михайло Подольскій.

Однимъ въ наибѣльшихъ скарѣбѣвъ, якій
 наслѣдитъ каждый народъ по своихъ пред-
 кахъ, есть неавперечно его рѣдний языкъ. Я-
 языкъ сей — то зеркало душѣ народа, то свя-
 тиня, съ котрою звязана не только минувшѣсть,
 але и будущиность народа и его поважанъе въ
 свѣтѣ. Тому то уважавъ и уважае каждый
 образованый народъ на найважѣйшу свою за-
 дачу и повинностъ стерегти сей скарѣвъ, якъ
 она въ головѣ, плекати и ровивати его и хо-
 ровити его не лишъ передъ загладою, але пе-
 редъ всякимъ, хочъ-бы и найменшимъ знева-
 женьемъ та занечищеньемъ. Такои дбалости о
 рѣдну мову домагаеъ бѣтъ каждого народу его
 почутъе своего достоинства, его поважанъе въ
 свѣтѣ.
 И справдѣ, не переставали и не переста-
 вать патриоты всѣхъ часѣвъ и народѣвъ напо-
 мнати своихъ земляковъ до того, чтобы сто-
 яли твердо на сторожи рѣдного слова, того
 слова, котрымъ и прода виробжила ихъ въ по-
 мѣжъ иншихъ племенъ землѣ, котрымъ за-
 значила имъ варавомъ мѣсце въ великомъ по-
 четѣ народѣвъ кулѣ земскои.
 Тому, коли читаемо хочъ-бы ажъ и такой
 острѣ напады Лютера на тыхъ, що после его
 думки занечищували нѣмецкій языкъ, именно
 же на "hochfürnehme Kanzleien mit den Lum-
 repredigern und Puppenschreibern, die sich lassen
 dünkeln, sie haben Macht, deutsche Sprach zu än-
 dern und uns täglich neue Wörter dichten", —
 то кому прійшо-бы на гадку винувати сего
 великого нѣмецкого патриота и батька ново-
 часной нѣмецкой литературы за его приострѣ,
 а може таки и простѣ слова, котрымъ послу-
 гуеъ въ борѣ за такъ святу справу, якою
 есть чистѣсть рѣдного языка. И не одинъ Лю-
 теръ бороваеъ въ Нѣмеччинѣ за тую чистѣсть.

беть муцянъ 3.629 а женщянъ 2.898 душъ;
 не умѣючихъ анѣ читати анѣ писати есть
 249.051 муцянъ а 263.647 женщянъ — ра-
 вомъ 512.696 неписьменныхъ (на 571.671 жи-
 телѣвъ). Не даромъ Францовъ называеъ Буко-
 вину "Halb-Asien"!

Посля народности дѣлится население Бу-
 ковины (при конскрипціи рѣшавъ, якъ звѣ-
 стно, языкъ рооговорный): мѣжъ 568.453 жи-
 телями замешкалыми (zuständig) на Буковинѣ
 уживали руского языка 239.690, румынъ-
 ского 190.005, польского 18.251, ческого 1.738
 мадарского 9.887, нѣмецкого (розумѣеъ ра-
 вомъ съ жидами) 108.820, словенского 38 и
 италійского 24 душъ. Отже показуеъ, що на
 Буковинѣ — коли не бѣльше, то що наимен-
 ше есть 239.690 Русинѣвъ!

Не бѣтъ рѣчи буде ровглянутисъ при
 сѣмъ случаю и въ народномъ школьництвѣ Бу-
 ковины. Посля справозданя буковинской кра-
 своей рады школьной ("Czernowitzer Ztg.", Nr.
 8 въ 10 сѣчня 1884) було въ 1883 роцѣ школь-
 номъ на Буковинѣ 211 школъ народныхъ;
 межи тыми: 14 двоклясовыхъ, 4 триклясовѣ,
 18 чотыроклясовыхъ, 2 шестиклясовѣ, а прочѣ
 одноклясовѣ. Що до выкладового языка, то були
 74 школы съ рускимъ языкомъ, 53 съ ру-
 мунскимъ, 12 съ рускимъ и румынскимъ,
 12 съ рускимъ и нѣмецкимъ, 15 съ рус-
 кимъ, румынскимъ, нѣмецкимъ и поль-
 скимъ, 10 съ рускимъ, польскимъ и нѣ-
 мцкимъ, 17 съ нѣмецкимъ, 3 съ мадарскимъ
 а 6 съ румынскимъ и нѣмецкимъ. Якъ ба-
 чимо, кромѣ 74 чисто-рускихъ школъ народ-
 ныхъ есть еще 49 школъ, де также учать
 руского языка!

Зъ наведенихъ повыше датъ статистич-
 ныхъ бачимо, що Русины на Буковинѣ стано-
 вляютъ велику силу, становлятъ важный мате-
 риалъ, котрый при нормальномъ роввои, при
 народномъ самопознаню мѣгъ-бы здобути собѣ
 великій впливъ, а при сприяючихъ обстоя-
 нахъ навѣтъ рѣшачюй голосъ въ дѣлахъ краю.
 Тымъ часомъ политичный впливъ Русинѣвъ
 на Буковинѣ — нынѣ рѣвняеъ майже веру!
 Есть матеріалъ — та нема кому его обробити,
 нема кому поставити его на видноцѣ! Нема
 доволѣ сильной и самосвѣдомой интеллигентной
 громады руской, котра "пѣйшла-бы въ народъ"

Недовѣвъ по нѣмъ настали въ сѣмъ краю такі
 часы, що очищуванъе нѣмецкого языка перей-
 шло въ манію и чѣпалось навѣтъ такъ невин-
 ныхъ слѣвъ, якъ н. пр. Nase, Samen и т. д.,
 въ томъ ложномъ перекопаню, що се слова
 чужѣ. латинскій а не собльній индо-европей-
 скій. Та навѣтъ ще и за нашихъ днѣвъ справа
 очищуваня нѣмецкого языка далеко не покѣн-
 чена. Ще и нынѣ даются чути частѣ жалѣ
 на заплюгавленъе того языка. Такъ пише Виль-
 гельмъ Гримъ, славный братъ ще славнѣй-
 шого германиста и патриота Якова Грима, ко-
 трымъ обомъ власне въ сѣй хвилѣ вбирасъ
 Нѣмеччина ставляти величавый памятникъ,
 отъ що: "Welche Mischung von fremden Wör-
 tern und Wendungen (очевидно въ нѣм. мовѣ)!
 Das taube Gestein hat sich zwischen das edle Gold
 gedrängt... Wer doch die Schaufel hätte, um den
 Wüster über die Tenne zu werfen, damit das Spreu
 im Wind davonflöge und das reine Korn unserer
 edlen Sprache beisammen läge!"

Якъ въ Нѣмеччинѣ, такъ и у другихъ
 народѣвъ справа очищуваня рѣдного языка я-
 влялася и являеъ на порядку дневномъ то въ
 густѣйшихъ, то въ рѣднѣхъ отступнахъ, то съ
 бѣльшимъ, то вновь съ меншимъ напоромъ,
 пошла того, якъ сего вымагаеъ потреба. Около
 чистоты польского языка положиъ великій за-
 слуги Явъ Свидецкій, котрый въ своей ро-
 зправѣ: "O języku polskim" пише дуже справе-
 дливо: "Język nie jest strojem kobiecyum, wysta-
 wionym na dziwactwa mody i wymusly przumi-
 lenia, któryby wolno było giąć, wykrecać i prze-
 gabiać, żeby go potem porzucić i zaniechać." Спра-
 ва очищеня польского языка была особливо пе-
 кучою справою въ манувшомъ столѣтню, въ
 такъ званій Станиславѣвскій долѣ, котрой
 найпершою задачею було вымести въ языка и
 въ литературы всѣхъ тыхъ рѣднородныхъ я-
 выковыхъ приблудѣвъ, що нахлалисъ до Поль-
 ши за такъ званою макаронистичной добою.
 У Франціи стереже чистоты языка зало-

и органичною працею своєю поддвигла его на
 вышей шебель загальной интеллигенціи инацио-
 нального самопознаня, котра поучила-бъ на-
 родъ о належныхъ ему конституційныхъ пра-
 вахъ та якъ ними користатися на добро и
 славу руского имени!

Загалъ буковинско-руской интеллигенціи
 не понявъ ще свои задачѣ, самъ мѣжъ собою
 ще не порозумѣеъ, не сконсолидуванє и не
 зъорганизуванє; велика часть интеллигентной
 громады не мае ще понятия о своей народности,
 не знае: "кто она", — а того не знаючи, чи
 може она знати, що фѣ робити? Она або же
 спасенія въ бѣдѣ, въ бѣдѣ оно нѣвѣкъ не
 прійде, — бо вже насъ досвѣдъ доволѣ поучи-
 тивъ, — або заводитъ времяяды: "Мы въ сво-
 ей хатѣ — а не маемо свои правды и свои
 воли!" Свою правду и свою волю — треба
 собѣ выбороти!

Буковинско-руска интеллигенція мусить
 передовѣмъ кинутисъ до народа, до хлѣбороба,
 котрый пропадае морально и матеріально, —
 що доказуе велика пѣятка и криминальній
 процесъ, — и котрый не мае найменшой свѣ-
 домости своихъ правъ, хѣба свѣдомостею правъ
 назвемо то, що не опираеъ — платити податки
 и давати рекрута...

Правда, за моральностею народа повинна
 побиватися также церковь, котрой назначе-
 ньемъ есть — черезъ религію доводити народъ
 до моральности. Але-жъ звѣстно, що сю зада-
 чу може съ успѣхомъ сповнати только цер-
 ковь народна, только така, котра не пере-
 мѣняеъ на арену агитациі противународной.
 Тымъ часомъ на Буковинѣ консисторъ право-
 славный ударився въ "румунизаторску поли-
 тичку", на чисто-рускѣ приходи насылае своихъ
 ультра-Румынѣвъ, котрѣ руского языка не хо-
 тять знати и нимъ народомъ проповѣдувати,
 а глядять на румынизацию народа та дбають
 про дорогѣ шаты, пышнѣ "коляска" и боярекѣ
 выставки. Для православныхъ Русинѣвъ нема
 навѣтъ руского Молитвослова, хочъ
 греко-православный фондъ посѣдае миллионѣй
 маетки и гоино розкидае тысячѣ на позволече-
 ные дахѣвъ и копулѣ владичои резиденціи!
 Отъ десяти лѣтъ печатаеъ рускій молитво-
 словецъ — а не знати, чи коли буде готовый!
 Тай на що для "зайшлихъ" старатисъ о моли-

твословы!

Супротивъ такого становища зверхности
 православной церкви на Буковинѣ повинна ду-
 ховна и свѣтска интеллигенція руска зватися
 енергично за дѣло и замахамъ румынизаци-
 нымъ противставити руско-национальну про-
 свѣту въ такихъ читальняхъ, якѣ въ Га-
 личинѣ заводятся дѣлыми масами, а якѣ вже
 и подекуды на Буковинѣ выходомъ учителѣвъ
 народныхъ (якъ н. пр. такого патриота Ивана
 Микитовича въ Кѣцмани) або и самыхъ селянъ
 завелися. Хочъ сусѣдна Галичина нынѣ може
 вже въ великой мѣрѣ заспокоити духовѣ по-
 требы читаельн и интеллигенціи руской на
 Буковинѣ, то все таки повинна руска интели-
 генція въ Чернѣвцахъ постаратисъ бодай о
 одну часопись руску для 240 тысячъ душъ бу-
 ковинско-руского народа, — въ виду того, що
 для 18 тысячъ буковинскихъ Поляковъ вы-
 даеъ польска часопись ажъ два разы въ тыж-
 день! Не мае Буковина вже Продана не мае
 Онешкевича, але — мы знаемо — знайдутся
 другѣ живѣ люде, що зъумѣють заговорити
 ровумно до сердца цѣлои буковинской Руси!
 Кажемо "розумно" заговорити, бо мы пере-
 свѣдченѣ, что на нѣчо не придаеъся "молоти-
 ти солону", — якъ се, на жалѣ, дуже часто
 даеъ достерѣгати въ подвигахъ буковинскихъ
 Русинѣвъ... Все и всюды треба числитися съ
 науковою правдою, съ фактичными обстояни-
 ми и съ власною совѣстею...

Выборы до буковинского сойму вже за
 плечима. Буковинскій Русины поставили пер-
 шій разъ своихъ кандидатѣвъ, котрѣ мають
 заступати — Русь. Якій небудь буде резуль-
 татъ, — а все мы уважаемо сей фактъ дуже
 важнымъ — першимъ бѣльшимъ крокомъ бу-
 ковинскихъ Русинѣвъ на доровѣ политичного
 ихъ поступу. Народъ познае свои права, втя-
 гаеъ въ якцю политичну, познае отрубившѣсть
 свою народну и своихъ интересѣвъ, познае, що
 бнѣ не комѣринокъ Румува, Нѣмца або Жида,
 — але сильный рѣвноправный народъ, надѣ-
 леный порѣвно конституційными правами.

Въ передани выборовъ мы не можемо
 говорити о деякихъ замѣченыхъ нами хѣбахъ
 въ акціи передвыборчѣй на буковинской Ру-
 си. Сподѣваеъмося однакъ, що навѣтъ добро-
 вольне або недобровольне усунееъ первѣство

und du wohnst im Recht und heilig wird's die
 Menge dir bewahren." Словомъ нова литература
 мусить боротисъ противъ консерватизму, лю-
 бови супокою и оспалости великой массы таки
 свои власной интеллигенціи, котра, якъ кожда
 маса, лишь дуже нерадо запаловаеъ до вели-
 кихъ идей, за котрѣ доконче треба боротисъ,
 бо маса борѣвы не любитъ.

Але що важнѣйше, починаюча литерату-
 ра мусить боротисъ ще и съ сотными инши-
 ми трудностями, котрѣ вправдѣ не лежать
 вже въ политичныхъ и социальныхъ обстоя-
 нахъ, але таки въ самѣмъ предметѣ, именно
 же въ языкѣ — суть ватымъ ще труднѣйшій
 до побореня. Она мусить боротисъ за письмо,
 азбуку, за правописъ, за граматичнѣ формы и
 за кожде, коли вже не пѣте, то хочъ десяте
 слово. Зъ сей борѣвы користають противники
 языка и перекидаючисъ въ пуристовъ надга-
 ютъ часто на себе овецу шкѣру его при-
 телѣвъ, та поймають фарисейскій кри-
 ки: "Народному языкови чинится насилѣ;
 самѣ его покровителѣ глумлятеся надъ нимъ
 калѣчатъ, "коверкають" и занечищуютъ его
 чужими и коваными словами. Ратуйте!" А що
 въ такихъ спорѣканяхъ — нѣгде правды дѣ-
 ти! — есть и дѣто правды, а чистѣсть языка
 есть справою святою и каждый готовъ за нею
 боротисъ, — то-жъ удаеъ хитрымъ ворогамъ
 уловити часто на свою удицю не одну добре
 мыслячу людину и зробити въ неи несвѣдо-
 мого ворога рѣдной письменности. Удаеъ имъ
 се тымъ легше, що поки-що нема нѣ грамат-
 тикъ, нѣ лексиконѣвъ, нѣ повагъ такъ за-
 гально признаныхъ, щобъ могли заразъ поло-
 жити конецъ всякимъ спорамъ. Каждый вѣбы-
 то знае языкъ, кождому до певного степени
 прислугуе право судити о нѣмъ, а скоро ще
 кто въ школахъ учивеъ и чужихъ языкѣвъ,
 то ему вже видитися, що бнѣ справдѣ фило-
 логъ и авторитетъ въ рѣчахъ языковыхъ.
 Такъ родатся сотки и тысячѣ непокликаныхъ

поставленіхъ „Рускою Радою“ кандидатівъ, освѣченіхъ и звѣстныхъ въ патріотичному Русинствѣ, сталося въ обчисленя на добро загальне, на добро Руси.

Мы въ цѣлому серця бажаемо нашимъ буковиньскимъ братьямъ якъ найкрасшого успѣху и повной побѣды! Щастя Боже!

Справы церковно-економічній.

In hoc signo vinces.

II.

Магазинъ церковный при „Народной Торговли“.

Межи всіма справами, входячими въ програму нашої церковно-економічної організації, хочъ якъ они всѣ дуже пекучі, займає справа церковного магазину перше мѣсце, мусить тому найперше бути залагоджена. Причини легко зрозумѣли. Справа ся належить до ресорту торговлѣ. Для чого иншого, якъ н. пр. для индустриі, для раціонального господарства, нема у насъ підготованя, нѣ интелектуального, нѣ матеріального, а ватимъ нема и охоты до того, и то такъ добре въ народѣ простѣмъ, якъ и въ интелігенціи. Противно: для торговлѣ панує у насъ найщирша охота, на користяхъ єи всѣ розумѣются. Має оно своє оправданє въ загальномъ положеню краю, котрого напрямомъ торговельный на теперъ такъ дуже вызначився; нынѣшному станови рѣчей п. Гавнеръ въ одной своѣй мовѣ соймовѣй навѣть треванье запророкувавъ, — що по нашому розумѣнню економіи декретувало-бы нашъ край законечно на такій станъ, де-бы не було нѣ що продавати, нѣ за що купувати... Такъ и виходить, що до такихъ справъ, якъ „Народна Торговля“, якъ нашъ магазинъ церковный, мы находимо доволѣ широкий підставы. Дальше ся справа найлекша до переведена черезъ властиву методу тутъ заапликовану: методу, котру подікувало намъ докладне знавєе нашої суспільности та вѣдома руска нерухавость... Отже думаемо, що въ той справѣ мы не подыблемо анѣ противниковъ теоретичныхъ, анѣ перешкоды въ практицѣ. Наконецъ при сѣй справѣ мы сподѣваємося алучити всѣ иволонаній дотычній силы въ одну могучу цѣль, и тымъ вывести передъ очи народу прикладъ, по котромъ-бы днѣ могъ спанати, яка въ нѣмъ сила почиває и до чого она способна, коли єи заедно підтримувати буде солідарность! Добуде нашъ магазинъ церковный для народу нашого сєй результатъ — чого мы въ Бозѣ надѣвєся — то займе днѣ справдѣ перше почетне мѣсце, якъ подѣвглядомъ часу, такъ и що до своєи важности въ нашѣй народнѣй організації.

авторитетѣ, котрѣ борются мѣжъ собою; край перемѣняєся въ арену филологичныхъ дилетантѣвъ и самованцѣвъ: путаниця и заколотъ взамагаются; своѣй своєго не пѣнає, всѣ борются противъ всѣмъ, а дѣло народне терпѣть и вороги вагиряють руки.

Якъ всюды, такъ и тутъ наилучшою и єдиною майже порадицею єсть — наука. Она одна умѣє вѣрити до сєи высоты, въ котрой видна не только хвилева, але и вѣчна постать рѣчи. Бѣ одной видный предметъ спору не въ случайномъ, хвилевомъ, але въ вѣчномъ, собѣ властивомъ, невзмѣнимомъ свѣтлѣ. Порадившись у граматикѣ, словарѣвъ и исторіи роваю по можности многихъ, старыхъ и новыхъ литературъ, може наука непомыльно порѣшити: чи и о скѣлько оправданій такій языковій споръ, якъ и коли они кнччатся, що въ такихъ случаяхъ чинити, куда ступати, — словомъ, она одна може дѣповісти на всѣ майже въ такихъ случаяхъ цѣквы и дражливѣй пытаня. Наука одна може рѣшучо сконстатувати: чи и о скѣлько єсть що неправильного въ нашомъ дотеперѣшномъ литературномъ роввою; чи справдѣ нашѣ писателѣ болѣше, якъ потреба, кують слова, „коверкають“ языкъ и занечишуютъ его чужими примѣшками; по котрой сторонѣ у насъ правда, а чия неправда, — она одна своимъ невзрушєнымъ спокоємъ и своими доказами може залагодити страсти, вооружити баламучєныхъ, а ровьоружити противниковъ языка, та ровьяснятчи справу поважно и вказуючи дорогу напередъ — запобѣгчи неодной помылцѣ.

Надѣвчєся що якъ дотеперѣшнѣ мои популярно-филологичнѣ ровѣдкѣ въ фейлетонѣ „Дѣла“, такъ и отєя найде цѣквыи и прихильныхъ читателей, пробую сѣмъ равомъ дѣповісти на сѣмъ мѣсци въ науковѣй але приступный способѣ на одно зъ найцѣквыѣйшихъ для насъ пытань, котрого ровязаванье въ сѣй хвилѣ для насъ и въ политичномъ вмыслѣ не мало пожадане, а именно на пытанье: що єсть властиво чистѣсть языка и чи може она якъ-небудь бути оружемъ противъ нашої молодой литературы?

(Дальше буде.)

Проектъ сєй утворєня магазину церковного, котрый-бы достарчавъ нашимъ церквамъ потрѣбныхъ артикулѣвъ, на теперъ только артикулѣвъ для консумціи, не нынѣшний. Має битъ вже коротеньку своєю исторією. Ся мысль зродилася въ подписаномъ передѣ колькома лѣтми. Щобъ єи ареализувати, предложивъ єго подписаны въ роцѣ 1881 въ докладномъ освѣтленю митрополитчѣй нашѣй капитулѣ, посередствомъ нашої консисторіи. Узнаючи капитулу нашу за найвысшу и найповажнѣйшу духовну корпорацію, думали мы, що знайшлисьмо найдѣповѣднѣйшій, найприроднѣйшій и найохотнѣйшій органъ для переведєня сєи справы. Консисторію яко власть, до сєго дѣла непосредно ангажувати не можна було. Тѣлько просили мы въ окремѣмъ поданю митрополитальну консисторію, щобъ она своимъ рѣшающимъ впливомъ спонукала нашу капитулу, щобъ щиро и скоро принялася за сю справу, и єи спомогала въ сѣмъ дѣлѣ, котре прецѣ нѣчого иншого, якъ тѣлько добро и славу церкви має на цѣли... Всєсвѣтлѣйшій, хочъ якъ заєвняли насъ, що возьмутъ якъ найскорѣйше сю справу подѣ обрады, зложили єи красєнько ad acta не удостоивши насъ навѣть дѣповѣди. Не входимо въ причины. Може бути, що мы за великій тятаръ хоѣли вложити на голову нашої капитулы, за котрый она въ нѣякій способѣ принятыся не могла. Може бути, що тымъ самымъ выбрали мы не дѣповѣдну дорогу до осягєня цѣли, отже нѣбы самѣ зготовили перешкоду для ареализованя нашого плану, — хочъ иншого виходу тогда для справы не було.

Теперь, коли маємо Народну Торговлю, думаемо, що всяка перешкода до оущєня сєго дѣла, усунєна. Самъ проектъ, по тыхъ трохъ рокахъ дѣпочинку, являєся въ своѣй сущности не взмѣненый. А днѣ єсть такій.

Вѣдома рѣчь, въ якихъ жерелѣхъ побирають нашѣ церкви всѣ свои приборы, входячі въ ужитокъ (консумцію въ ширшѣмъ значєню) при богослужєню. Не дѣстаются они имъ нѣколи зъ першихъ рукъ (въ фабрицѣ) але черезъ посередникѣвъ, отже въ найлѣвшомъ случаю зъ другихъ рукъ, — но звичайно зъ третыхъ, четвертыхъ, ба и дальшихъ. О добротѣ сѣхъ артикулѣвъ трудно выдати загальный судъ, бо та, звѣстно може бути розманита. Хиба только те можна тутъ означити, что новѣ фабрикаты (думаемо головно матеріи на фєлоны) що до трєвалости (доброру матеріалу, якъ шовку, солідности роботы) не могутъ навѣть ровнятыся съ фабрикатами давнѣйшими; може бути, что нашѣ посередники не подають намъ ихъ въ найлѣвщихъ сортахъ, або може се загальна цѣха нынѣшной индустриі, котра занадто поддалася впливамъ торговельной спекулациі. О всѣхъ артикулахъ, побираемыхъ нашими церквами, дається се тѣлько загально сказати, что они дорогѣ, дуже дорогѣ. Щасливѣмъ можна назвати въ сѣхъ равахъ такій случай, де той заробокъ дѣстаєся купцямъ-Русинамъ, котрѣ привязанѣ до своєго народу, до єго церкви и обряду. Менше щасливѣй той случай, де днѣ дѣстаєся хочъ християнамъ, але людямъ не нашої народности, не нашого обряду, котрѣ не тѣлько нѣякого привязаня, але и наименшой симпатіи (но може щось вовѣмъ противно!) до нихъ мати не могутъ. Но въ акѣмъ же свѣтлѣ представляєся цѣла рѣчь тогда, коли жиды ароблять собѣ зъ сѣхъ артикулѣвъ предметъ Geschäft-y?! А прецѣ єсть побиранье тыхъ артикулѣвъ и въ такихъ рукъ въ певныхъ обставинахъ не до ухиленя, бо такі артикулы тогда бують вглядно найдешевшій, а убогимъ церквамъ съ тымъ конечно числитися треба.

Що въ такѣмъ уладженю нашої комерціи церковной що до артикулѣвъ консумційныхъ (въ ширшѣмъ значєню сєго слова), церкви нашѣ поносятъ економічній страты и то неравъ дуже дѣткливѣ, бують просто ексцєлованѣ, — рѣчь зрозумѣла. Но въ сѣхъ развахъ можемо бодай тымъ звинятися, що иншій способѣ комерціи на теперъ завєсти годѣ. Справленье приборѣвъ церковныхъ, якъ н. пр. ризъ, єсть случайнє. Стисло обчислити потребности церкви въ сѣмъ вглядѣ тяжко. Отже тяжко и завєсти такій магазинъ для заєвочєня сѣхъ потребъ. До того у насъ нема тыхъ капиталѣвъ, якихъ конечно такій интересъ жадѣв-бы, — капиталѣвъ, котрыхъ-бы на таку повѣдну фруктификацію, бо въ лѣтахъ, безъ боязни дѣтати можна. Друге звинєнєе могло бы бути те, что не маємо мєжъ собою подо- статкомъ такихъ фаховыхъ и рутинованыхъ

людей, котрѣ-бы знали, въ якихъ жерелѣхъ належає-бы найлѣвшій, найсоліднѣйшій и вглядно найдешевшій товаръ спроваджувати, чтобы и потребамъ церкви нашихъ и вымогамъ нашої экономіи народной догодити. Наконецъ въ тѣмъ ставѣ рѣчи можемо ще и тымъ потрѣшатися, что въ акѣи-бы матеріи фєлонъ не бують, нехай днѣ буде купленый и у жиды, — коли днѣ ушитый поєля формы, дѣповѣдаючи нашому обряду, коли єго поблагословитєся, — въ нѣмъ не буде ще нѣчого, щобъ ажъ противилося змыслѣ и духу нашої церкви.

Ина рѣчь съ артикулами властивой консумціи. Тутъ вже по при всѣхъ страхахъ экономичныхъ, на які нараженѣ церкви въ теперѣшномъ способѣ ихъ побираня, поносить церкви наши — неравъ страты рєлигійнѣ, бо профануются такі рѣчи, котрѣ входять въ певный способѣ въ саму суть религійи. Подѣ такими артикулами властивой консумціи, розумѣємо мы: вино, свѣтло, кадило и оливу. (Д. 6.)

Данило Танчкєвичъ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(Эмиграція мусулманѣвъ зъ Босніи и Герцєговини.) „Pester Lloyd“ довѣдуєся, что Турки, проживающѣ въ Босніи и Герцєговинѣ, невдоволенѣ зъ новыхъ отношенъ въ краяхъ окупованныхъ Австрією, звернулося до султана съ прошєньємъ, чтобы имъ вызначивъ новѣ осєдыбы, и султанъ вказавъ имъ Палєстину. На дорогѣ зъ Яфѣ до Карлѣво виднѣють вже мурованѣ дома новой боснійской осєды, котра обнимає досѣ лѣшь 20 хатъ. Малочисленнѣ колонисты говорятъ, что се єсть лѣшь початокъ колонизациі на большу окалю и что за ними придуть дальшѣ ватаги. Коли ихъ пытано про причину эмиграциі, заявляють колонисты, что давнѣйше они были панами въ своѣмъ краю, теперъ однакожъ заведено новѣ порядки и они не могутъ стерпѣти, чтобы районы были съ ними ровно поставленѣ.

(Зпѣмѣ въ угорскѣмъ министерствѣ.) Подѣля телеграфичныхъ вѣстей, які получила зъ Пешту „Wien. allg. Ztg.“, мають зйти въ угорскѣмъ министерствѣ змѣны. Именно-жъ має бути дотеперѣшнѣй провизоричнѣй начальникъ министерства обороны краєвой (гонведѣвъ), бар. Орчи заєменованнѣ министромъ гонведѣвъ, а на єго мѣсце має бути заєменованнѣ министромъ адлатусомъ цѣсаря гр. Сечєній, по котромъ ровночасно має бы обняти теку министерства торговлѣ гр. Евгеній Зичи. — Про дѣиєию министра справедливости дра Павлера, котрый вже отъ давна не може погудитися съ Тисєю, и котрого заступленя наибольшѣ жабають угорскѣ либералы — теперѣшна наибольшѣйша и наибольшѣе вильвова партія, „Wien. allg. Ztg.“ нѣчого не згадує.

(Цитанье Сихєлбургскє.) Подѣля информаций „N. fr. Presse“ предложивъ сѣми дѣнями профєсоръ прагского университета дръ Фурнѣ гр. Таєфе свое науковє „rasese“ що до оправозданя комисіонного угорской депутациі для регулациі границы мєжъ Краиною а Хорватією. По думцѣ проф. Фурнѣ мають бути всѣ аргументы, подєсенѣ въ згаданомъ оправозданю противъ принадлежности округа Сихєлбургского до Краины, зовѣмъ безосновными, а такъ само безосновна такъожъ супозициі, что єсть два округи Сихєлбургскѣ. Позаякъ проф. Фурнѣ вже въ р. 1881 доказавъ въ выданомъ собою меморіалѣ, что претенсіи Краины не дадутся збити, что такъожъ признало и угорскє правительство, то тяжко, чтобы Хорваты могли выказати сильнѣйше право, и имовѣрно слово прагского учєного, высказанє въ той справѣ, буде рѣшающе.

(Хорватскій соймъ) принявъ дѣня 1 н. с. липня бюджетъ звичайный, и приступитъ до розправы надъ надзвычайными выдатками. Сторонництво права не явилося въ соймѣ, бо єго члєкы отбубвали тогда наряду въ клубѣ. — Въ дебѣтѣ надъ надзвычайными потребамы, выступавъ пос. Бартоловичъ противъ спосєбови ужитя надвышки. По промовѣ Мигаловича, котрый препоручавъ предложєнє, и по выводѣ референта принято предложєнє великою большєстю за основу спеціальной дебѣты. На тѣмъ самѣмъ засѣданю принято такъожъ предложєнє, что до заснованя институту для сельского господарства въ Пожезѣ. Начальникъ оппозициі Старцевичъ скориставъ и зъ сєи нагоды, чтобы выступити противъ банови и большѣости хорватского сойма, и хочъ бесѣды єго не отнесяють ефективного результату, то днѣ неперестаетъ именємъ выборцѣвъ своихъ противъ господарцѣ мадарскѣ, котру днѣ теперъ и въ соймѣ добаєає, протестувати. — Комисія, выбрана для провѣреня рахункѣвъ мєжъ Хорватією и Угорщиною, рѣшила внести въ соймѣ, чтобы соймъ принявъ згаданѣй рахунки до вѣдомости, ровночасно-жъ подѣвѣсь претенсію до тыхъ сумъ, котрѣ єму належаты зъ доходѣвъ Хорватіи, при приноврєнню справедливой интерпретациі дотычной постановы закона.

(Русѣ выборы въ Вѣднѣ.) Въ Вѣднѣ знаходятся теперъ агитациі выборчѣ въ самѣмъ розгарѣ. Всѣ сторонництва нѣмецкѣ заходятся живо коло выборѣвъ до сойма, такъ зъ самого Вѣднѣ, якъ и зъ низшой Австріи, а навѣть и Чехи, котрѣ досѣ не брали яко политичнє сторонництво участи въ борбѣ выборчѣй въ Вѣднѣ, организую-

ются по всѣхъ майже частяхъ и ставлять кандидѣвъ австрійскѣхъ нѣмецкихъ по такѣхъ, что могутъ выдѣти Австрію сильною. — Въ рѣшєннѣй частяхъ мѣста отбубаються майже по дѣмъ выборчѣй агроаждєня, на котрыхъ выдѣляются кандидаты програмѣй бесѣды. Для 3 н. с. мають на загальномъ зборѣ выборцѣвъ середнѣйшѣй три съ сожалѣньємъ принади вѣсть, что дотеперѣшнѣй послы дръ Фальдеръ и дръ Штєгєр, хочуть компетувати о мандаты послѣднѣйшѣй рѣши кандидаты лѣвнѣй Николай, бр. Сємєль и Струшка. При кѣнци прибрали зборѣ буржуазнѣй характерѣ а задля загального прийшло навѣть до пробного голосованя. — Леопольдштадѣ, котрє замѣтно було именєно что противъ дотеперѣшному послѣво дронъ проклємовано Бахмєра контркандидатомъ.

ЗАГРАНИЦЯ.

Побѣда „хлопѣвъ“ въ Норвегійи. Родѣ съ глубокииъ почувтємъ своєи народнѣй и правдивой свободы лѣшь въ рѣдкихъ случаяхъ упадєе и отєся жертвою неаоситныхъ случѣй. Онѣ може случайно и подѣвѣшати на лѣвнѣйшѣй але въ почувтє своєи народности и свободѣ подѣнесєя знову и стане сильно, якъ той же хоробы. Иногда народъ такій не потребує такъ братися ажъ за послѣднєе средство, за то але коли лѣшь стоить крѣпко и неутомно о своимъ правомъ, за своєю свободѣю, онѣ знову собѣ знову и одного и другого безъ пролития крови. Єсть загальнє мнѣнє, что правдивѣе народное право и народнѣй свободы неведомъ досѣ въ Европѣ лѣшь въ романскихъ частяхъ а именно въ Франціи; немєнше славнѣ такъожъ и Англію за єи либерализмъ. Не мусить нуть фактами, хочъ иногда въ романскихъ державахъ инакше показувалося та и вказуєся. Але не можна такъожъ та и не перечити, щобъ до правдивого почувтє народного, правдивой свободы, другѣй народъ не бують зовѣмъ неспособнѣй; все залежитъ лѣшь отъ большєе або менше сирѣчьного — що такъожъ жємо — выхованя народу. Кто-жъ може и заперечити, что у народѣвъ олавнѣйшихъ почувтє свободы? Оно єсть у нихъ такъожъ та и по иногда выступало навѣть въ некотрыхъ частяхъ народного а тымъ самымъ и часто становило причиною єго неволѣ. Почувтє народного и свободы єсть такъожъ глубоко розвинєно и выступає оно найчастѣйше въ норвегскомъ народѣвъ германскихъ, лѣшь зъ помєнємъ дѣ, котрого управа, хочъ досѣ єсть монархическая, якъ звѣстно, звязана съ Швецією и має сѣ въ особѣ короля Оскара II осєбною властью. Слєлучившєся съ Швецією, застерєгши єе о чѣйности съ витрєвалостєю годною волєи и дѣву. Послѣднѣй опѣръ норвегского шторминѣ сть королємъ Оскарѣмъ вже майже отъ сѣтєвѣ лѣтъ закончивося, якъ звѣстно, заужєнємъ министровъ, что доряджували королеви, чтобы не тверджувавъ ухвалѣ шторминѣ. Министровѣ суджено на великій грошєвѣ карѣ и на утєрє своєи гѣднѣсти. Тымъ часомъ король Оскаръ не только, что покликавъ ихъ знову до кабинєту, а еще и отъзначивъ ордєрами. Такє поступованє короля выкликало опѣръ большѣости шторминѣ норвегского и король мусѣвъ уступити. Треба єсть ступка була дуже розумною и на часѣ, въ противнѣмъ случаю могло бують прѣйти до прямой борбѣ, что знову обєсла могло бують затиситися оторваньємъ Норвегійи отъ Швеціи. Отже чотыролѣтна борба норвегскихъ „хлопѣвъ“ съ королємъ Оскарѣмъ II покѣнєна. Большѣе сторонництво норвегскє побѣдило лѣшь тымъ, что стояло съ цѣлою енергїєю и витрєвалостєю своими правами. Король здалося зовѣмъ и навѣть воѣ условия шторминѣ. Отъ теперъ соймѣ державного бують мусѣвъ бують прѣдприняти на засѣданяхъ шторминѣ; народнѣй триества бують получати заломѣгу отъ правительства; два члєны зъ-помѣжъ представитєльнѣйшєго рода бують брати участи въ центральному рядѣ жєлѣзницѣ а министерство бують замѣнє парламентарнє. Давнѣ министры усунєнѣ ихъ мѣсцє выбравъ шторминѣ новыхъ, вѣтрыхъ король згодивсєя. Що теперъ скаже кн. Бисмаркъ, для котрого норвегскє управлєнє соєю въ оцѣ и поєля єго гадѣтъ „великѣ думѣ“? Кождый однакожъ правдиву свободу нимающѣй члѣовѣкѣ може лѣшь радуєтисєя побѣды вольныхъ „хлопѣвъ“ норвегскихъ, бо доказує, что свобода правдива не лєжитъ въ мѣ правительствѣ, але въ признаваннѣ правъ, яке єму належаты и что народъ єсть тѣмъ своєго права и своєи свободы заєвѣтѣ бѣдити мусѣтъ.

Россія. Вѣсти зъ Россіи особлєннє рѣжныхъ дѣланихъ правительствѣ и мѣстъ въ нѣмъ суть завѣдѣ такъ не певнѣ, прѣдъ ничнымъ газетамъ приходится подѣвѣтѣ доконанѣй фєкты зъ певнымъ застерєженємъ, чтобы не откликнувати потому того, что рѣши писалося, тожъ подаючи слѣдуючу вѣсть, что такъожъ застерєгчєся за єи правдивѣсть, что выступила зовѣмъ несподѣвано и доволѣ фактѣ доконанѣй. Подѣля вѣстей зъ Россіи маєвъ ген.-губєрнаторѣ Гурко на прѣдметъ раду, подану єму зъ Петербурга, подѣвѣтѣ мисіи и выдѣе незадовога за дошомъ отъ ген.-адъютантѣ баронѣ Криденерѣ. Сє

ше слово, высказане нерозважно в дїях обрядовъ, то гнеть стая на мѣсто и въ повнѣмъ поготовъ вся стража пожарна „rajstawa i kociola“ та ржонду морального... Мы згадували вже разъ справу нещасной громады Городища цетнерского съ будованьемъ новой церкви. Громада хоче ставити церковь; збирае грошѣ, подае до уряду потрібнй письма, и староста обѣщае залагоджене „въ найкоротшѣмъ часѣ“; уповаячи на се, спроваджуе громада поволы материалъ, щобъ съ весною почати будованье, годить майотра... По колькнедѣльной дожиданцѣ посылает громада колькохъ людей до Львова, до памѣотництва и до св. Юра. Всюды обѣцуютъ залагоджене справы „въ найкоротшѣмъ часѣ“. Зновъ два мѣсяцѣ минули, и зновъ нѣчого нема... Материалъ розмокае, завдатокъ пропавъ, не числячи вже коштовъ подорожи до Бѣрки и до Львова, — далѣ мене й лѣто, а стара церковь зъ дня на день грозить заваленьемъ... Та що-жь! коли ц. к. жандармы мають въ своей инструментѣ рѣжій „шпикѣ“, але мабуть не обовязанъ пальнувати, чи церковь валитоя, чи нѣ. А ц. к. уряды зновъ не могутъ надто спѣшитися!

— Холера въ Тулонѣ починае трохи ослаблятися. Д. 2 о. м. умерло въ день всего лишь 6 а въ ноци 5 людей. Въ холеричнѣмъ шпиталѣ було всего до 2 с. м. 115 особъ а 2 о. м. прибуло до нихъ ще 17. Мимо того въ мѣстѣ страхъ великій. Теперь вже сконстатовано на певно, що пошесть есть азиатскою и завезена имовѣрно зъ Кохинхины, хочъ губернаторъ Кохинхины заявляе, що тамъ отанъ здоровы есть вдоволяющй и що минушого мѣсяца не було тамъ анѣ одного случая холеры. Два корабль, що надѣшли зъ Кохингины, показались зараженными пошестью и мали два случая смерти на холеру, черезъ що мусѣли позостати въ карантанѣ коло гирейскихъ островѣвъ. Въ Марсели умерло дня 2 о. м. трое людей въ судѣствѣ дому, въ котромъ проживавъ купецъ, що приѣхавъ зъ Тулону. До Марсели наѣхало множество италіанскихъ робитниковъ зъ Тулону и Ментону и жадали отъ мера, чтобы вызначивъ для нихъ корабель, котрымъ могли-бы дѣльво повернути, бо жадеи корабель вздовжъ дѣльво побережья не хоче ихъ пріймти. Меръ вызначивъ имъ корабель, що мавъ ихъ отвезти до Корсики и Итали, тымчасомъ надѣшла вѣсть зъ Специ, що италіанское правительство забере ихъ своимъ кораблемъ и въ Специ будутъ они мусѣли отбуть велику карантану. Жителѣ Марсели дуже але усопобленъ на италіанцѣвъ, бо кажутъ, що они ронесутъ тутъ пошесть, такъ якъ ронесли еи по селахъ докола Тулону. До Тулону приѣхавъ дръ Кохъ зъ Нѣмеччины, одиной лѣкаръ, котрый займався досѣдомъ холеричныхъ бакцилѣй; французскй лѣкаръ прилучается до него и будутъ робити спѣльнй отудѣ. Въ Вентимигли на французско-италіанской границѣ така товша утѣкающахъ зъ Франци, що правительство мусѣло выслати 1200 вояковъ, чтобы позамыкати вояки входы до мѣста.

— Для потерѣвшихъ отъ повени жителѣвъ Мартинава приславъ отъ громады Тростянецъ Всч. о. Лотоцкй 4 зр., котры и по совѣсти посля волѣ жертвувавшихъ роздѣляе межѣ наибѣльше потерѣвшихъ, за что отъ нихъ честнымъ дателямъ заявляю сердечну прилюдно подяку. — Т. Духій, парохъ зъ Мартинава.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ
1009 (57—?) поручае
конякъ лѣчущій, правдивый французскй
въ рѣжныхъ родахъ по цѣнѣ 2 зр. до 3 зр. 50 кр.
— такожъ малыгу.

Курсъ львовскй зъ дня 2. л. люца 1884.

ПЛАТИТЬ ЖДАЮТЬ		австр. валютою	
	Р. КР.	Р. КР.	
1. Акци за штуку.			
Желѣзн. Кар. Люд. по 200 р.	277 50	280 50	
Львѣн.-чир.-яе. по 200 р.	186 50	189 50	
Банку гшп. галиц. по 200 р.	286 —	290 —	
2. Листы заст. за 100 р.			
Общ. кредит. галиц. по 5% ав.	99 65	100 85	
" " " по 4% ав.	92 75	94 25	
" " " по 5% ав. период.	99 65	100 65	
Банку гшп. галиц. 6% ав.	101 50	102 50	
Листы дов. гад. рует. банку п. 6%	—	—	
3. Листы довжнй за 100 р.			
Общ. ролъ. кред. Завод. для Гал. и Буков. 6% львов. въ 15 лѣтъ.	—	—	
4. Облига за 100 р.			
Индемнизаци галиц. 5% м. к.	101 —	102 —	
Облига коммуналь Гал. банку руетик. 6%	—	—	
Пожички кр. зъ р. 1873 по 6%	102 —	103 25	
17 50	19 25		
5. Льосы мѣста Кракова			
" Станиславова	22 50	24 50	
6. Монеты.			
Дукаты голландскй	5 64	5 74	
" цѣсарскй	5 68	5 78	
Наполеондоръ	9 64	9 74	
Пѣвмперіалъ	9 94	10 04	
Рубель русскй срѣбнй	1 64	1 64	
" паперовый	1 20 1/2	1 22 1/2	
100 марокъ нѣмецкйхъ	59 80	60 —	
Срѣбро	—	—	

Учителя для дѣтей шкѣль людowych
можна одержати на часъ вакацій зъ помѣжъ учениковъ учительской семинари у Львовѣ, котры приготовлюющы до стану учительского, сутъ до того заняты особливо способнй. Нагорода ихъ умѣрена, вымоги въ дома дуже малѣ, за поведенье ручитя. — Звертатися въ сѣмъ дѣльвѣ належитъ скоро до о. Стефановича, катихита при учит. семинарихъ у Львовѣ.

ЗАЯВЛЕНЬЕ.

По причинѣ великого банкротства фабрики сигарковъ **à la ville de Genève** въ Женевѣ въ Швейцаріи, сѣмъ въ возможности давати наилучшй сигарки знанй въ пѣломъ свѣтѣ, понизше словнины цѣны. Треба користати зъ такъ рѣдкою случайности, чтобы прійти до такъ хорошого сигарка. Поруча на 10 лѣтъ.

Списекъ сигарковъ:

- 5000 цилиндрѣвъ, сигарковъ кишеневыхъ зъ наилучшого срѣбного никлю, регулѣванъ на минути, перше 14 зр. теперь лишь 5-25 зр. — дуже елгантна штука. Поруча за добрый хѣлъ на 10 лѣтъ.
- 2325 анкерѣвъ зъ 15 правдивыми рубинами знамениты, регулѣванъ на секунды, перше 21 зр., теперь 7-25 зр. Окладина дуже деликатна. Срѣбный никель гравированый. Поруча на 10 лѣтъ.
- 3650 ремонтурѣвъ зъ правдивого двократного золота, накручуваный безъ ключикѣвъ, съ дуже деликатною никлевою машинеріею, найдешевшй и наилучшй сигарки въ свѣтѣ, перше 24 зр., теперь лишь 10-25 зр.
- 1000 анкерѣвъ зъ правдивого 13-лутового срѣбла, пробованый черезъ ц. к. урядъ монетарный, на 16 рубинѣвъ, дуже добре регулѣваный. Перше 27 зр., теперь 12-40 зр.
- 1400 правдивыхъ ремонтурѣвъ зъ правдивого 13-лутового срѣбла, накручуваный безъ ключика, упривѣдѣваня машинерія зъ правдивого никлю, регулѣванъ на секунды, по нечуваной еще цѣнѣ, перше 35 зр., теперь 16-50 зр.
- 4200 французскихъ будячихъ сигарковъ столовыхъ, все съ галазующимъ аппаратомъ, перше 12 зр., теперь лишь 4-80 кр., дуже цѣныя для каждой родины, для каждого ремѣсника.

Каждое, хочъ-бы наименше, замовленье залагоджуея точно въ сей часъ. Треба якъ найкорше замовляти. На доказъ, що сей авонъ не мас на цѣль нѣякого обманства, обявуемося, скоро сигарки не сподобаются, пріймати ихъ назадъ а грошѣ вернуть.

1122 2—6 **Th. Schmejkal.**
Wollzelle 33 Wien.

20 процентъ за машину до шитя.

72 пейсатыхъ агентѣвъ звязався черезъ цѣльнй рокъ по краю и предлагаетъ намѣбъ легковѣрнѣй публикѣ машины до шитя на раты, блягуе при тѣмъ своимъ жаргономъ, що то машины оригинальнй американскй и що тѣ машины получили па выставѣ амстердамской дипломъ почетный и т. д.

Все то фальшь и бляга!

Але дячого тѣ агенты такъ неутомимо угавляють по краю и такъ блягутъ? — бо достаютъ за то 20 процентъ отъ той квоты, котру подписано имъ на реверсѣ за машину.

Прону почислити колько проценту платитъ нашъ бѣдный край лишь самымъ агентамъ машиннымъ.

Рахунокъ простый. Бѣтъ ихъ 7, каждый агентъ спровадетъ рѣчно черезъ свою блягу шо наименше 50 машинъ, а пересѣчна квота спроданой машины 60 зр., а зъ той квоты получаетъ агентъ 20 процентъ.

Памятай поважаний читателю, шо лишь та фирма може платити агентамъ 20 проц., котра дае дуже лхй машины за грубй грошѣ.

Такъ само дѣбеса съ образами, годивниками и тысячами другихъ рѣчей.

Шобы разъ зрѣбити конецъ такому страшному вымыслуваню нашей публикы, поставивъ я отъ нового року держати на складѣ 3 роды машинъ до шитя Зингера, т. е. зъ трехъ рѣжныхъ фабрикъ по цѣнахъ найпреступнѣйшихъ.

Машины Зингера пѣжнй съ найнов. полѣпшенями по 68, 55 и 45 зр.
Машины Зингера ручнй по 48 и 38 зр.
Раты тыждневй 1 зр., мѣсячнй 3 зр., кварталнй 12 зр., готѣвкою же о 10% дешевше.

ГВАРАНТИЯ 5 ЛѢТЬ.

Въ виду новой ustawy промысловой, шо якъ разъ вѣбѣшла въ житье, всяка зѣ стороны агентѣвъ обѣщована гварантия и направа устае.

Юсифъ Иваницкй механикъ и властитель торговлѣй машинъ. Львовѣ, готель Жоржа.

Принятъ въ замѣну машины ужыванй, отпродую по той самой цѣнѣ по якѣй я пріймивъ, т. е. ручнй отъ 3 до 12 зр., пѣжнй отъ 5 до 15 зр. 1103—15 ?

BANKHAUS „LEITHA“

(Leitmeritz), Wien, Schottenring 15, vis-à-vis der Börse.

Wir versenden an Jedermann (auf Verlangen), gratis und franco unsere Kalender (100 Seiten, 42. Auflage). Diese

für Kapital, Sparanlage, Effecten-Speculation, sowie Losbesitzer,
ausbringende und unentbehrliche Werke, von mehr als 300 hervorragenden Journalen des In- und Auslandes anerkennend besprochen, leitet als

treuer Compass

durch alle Positionen des österreichischen Credit- und Börsenwesens (Abkabel, Aktien, Staatsrenten, Lofe, Grundbesitzungs-Verhältnisse, Pfandbriefe, Prioritäten, Aktien der Eisen-, Zucker- und Industrie-Gesellschaften, etc.), erklärt die Bedeutung der Wiener Börse gegenüber den Nachrichten der Provinz- und Auslands-Börsen, erläutert die Combinationen der Speculation, bespricht die wichtigsten wirtschaftlichen Ereignisse, Confection, Verstaatlichung der Bahnen, Assecten, Bilanzen, Dividenden der Banken etc. — Die Anleihe hieran empfehlen wir das Abonnement auf das bestunterrichtete, billigste und reichhaltigste

financielle, Börsen- und Verlosungsblatt „LEITHA.“

Dasselbe, anerkannt als unparteiisches und gewissenhaftes Informations-Journal, besetzt bei Kauf, Umkauf und Verkauf von Fonds, Anleihe- und Speculationspapieren, und vertritt alle für die Interessenten wichtigen Nachrichten und Entscheidungen auf vollstündlichstündigen Schritten, des Handels und der Industrie. Zeitungs- und Informationsblätter, erklärt die Bedeutung der Wiener Börse gegenüber den Nachrichten der Provinz- und Auslands-Börsen, erläutert die Combinationen der Speculation, bespricht die wichtigsten wirtschaftlichen Ereignisse, Confection, Verstaatlichung der Bahnen, Assecten, Bilanzen, Dividenden der Banken etc. — Das Bankhaus „Leitna“ vollführt alle in's Reich einschlägigen Aufträge, sowie Credit- und Anleihe-Verhandlungen wie auch in allen Speculationsformen, Börsen, Confection, Aufschreibungen, etc. und stellt zu Originalen gegen mäßige Bedienung und geringe Provision.

Vorschüsse auf Werthpapiere
bis auf Weiteres zu 5 bis 5% Zinsen pro anno (gebühren- u. provisionsfrei) in größeren Beträgen, bis zu 80% des Nennwerthes.

Курсъ збѣжа зъ дня 22 л. червня 1884.

Цѣна за 100 кильограмѣвъ.

	зр.	кр.	зр.	кр.
Пшеница червона	9 25	10 —		
Жито	7 75	8 75		
Лямѣвъ	7 75	8 75		
Овесъ	7 75	8 50		
Гречка	7 75	8 50		
Кокорудза стара	6 25	7 25		
нова	—	—		
Просо	—	—		
Горохъ до варки	7 —	10 —		
нас.	5 50	7 —		
Сочевия	—	—		
Фаооля	—	—		
Бѣбъ	—	—		
Выка	7 —	8 50		
Ковюшнина (передва)	35 —	45 —		
Анижъ	—	—		
Кминъ	—	—		
Рѣпакъ зимовый	11 50	12 —		
лѣтнй	—	—		
Рѣжѣ (Львѣвка)	—	—		
Насѣenne льняне	—	—		
Насѣenne конопляне	—	—		
Хмѣль за 100 кил.	80 —	110 —		

Учитель львовской школы народной
Русинъ, педагогъ съ рутинюю, готовъ обяты на часъ вакацій лекцию въ рукобѣмъ домѣ. Подѣймаея учити дѣти зъ шкѣль народныхъ и зъ низшихъ класъ гимназій. Близна вѣдомѣсть въ редакци „Дѣла“.

„МЕРТВІ ДУШѢ“

гумористична повесть **Миколая Гоголя** съ поруготомъ автора и „Словомъ отъ Выдавничтва“ (278 стр.) въ великол 8-ки.

Цѣна 1 зр. 80 кр.; съ пересылкою почтовою 2 зр.

Достати можна въ администраци „Дѣла“ и въ книгарни Ставропигийской.

Складъ и робѣгня ЗИГАРКѣВЪ
М. СКУРЕКЪ
зигармистръ
улиця Сикетуска ч. 1.

Дешева а солидна работа. За добрый материалъ и хѣдъ зигарковъ гарантуеся.

1127 (2—3)

ПОХѣДЪ СОВЕСКОГО
пѣдъ Вѣденъ р. 1683.
Написавъ Стефанъ Качала.
Цѣна 20 кр.
Достати можна въ администраци Дѣла.

Тѣлько шо выйшовъ зъ печати

за привоженъемъ Его Преосвященства Еп. Сильвестра Савватровича накладомъ К. У. и Спѣлки

„НАР. РУСКІЙ МОЛИТВЕННИКЪ“
въ побѣльшенѣмъ и поправленѣмъ выданю.

МОЛИТВЕННИКЪ той, обнимающй 34 аркушъ друкъ (560 сторѣвъ) въ форматѣ вкусной обѣмки, на великобѣмъ папери, безъ оправы — коштуе лишь 1 зр.

МОЛИТВЕННИКЪ оправленый цѣльнй въ полотно, съ оттионевымъ золотымъ крестомъ на передѣ и съ шкѣльнѣмъ туркою — коштуе лишь 1 зр. 20 кр.

МОЛИТВЕННИКЪ той самъ на звычайномъ папери, въ звычайной оправѣ (пѣвъ-полотно) коштуе лишь 90 кр.

МОЛИТВЕННИКЪ меншй для дѣтей, обнимающй 21 аркушъ друкъ, отвѣтнй на нагороды для дѣтей, оправленый въ пѣвъ-полотно — коштуе лишь 60 кр.

Купуючимъ паразъ наименше 10 екземплярѣвъ даеся отвѣтнй рабать.

Оздѣбнй екземпляръ большого **МОЛИТВЕННИКА** для **ЖЕНЩИНЪ** на великобѣмъ папери, оправленый въ кожу вкусного цвѣту и въ акамитѣ, съ орбѣмъ або позолоченою оковою, съ позолоченьемъ картѣкъ — коштують **3, 4, 5, 50 зр.** и выше.

Все роды выше наведеныхъ дорожнйхъ и дешевнйхъ Молитвенникѣвъ можна набути въ звѣстной солидной фирмѣ

Въ Переплетничѣмъ Заведеню **МИХАИЛА СПОЖАРСКОГО** въ домѣ Ставропигийского Института.

Складъ фабричныхъ красокъ, лякерѣвъ, помѣстовъ, друкѣвъ хемичныхъ заразомъ и торговля материаломъ

ГИБНЕРА и ГАНКЕ

1104 (46—?) во Львовѣ, Ринокъ

Краски олѣйнй

завѣсьмъ готовы до ужитку, до мальованя дверей, оконъ, помѣстовъ, дахѣвъ, домѣвъ, огородныхъ знарядѣвъ и господарскихъ, знарядѣвъ рѣльныхыхъ и т. д.

КРАСКИ
олѣино-лякеровой и бурштиново-лякеровой масу до запусканя помѣстовъ власного выробу, найдѣтшого рода лякеръ до помѣстовъ, лякеръ до шкѣльныхъ таблицъ найдѣбнѣйшй лякеры повозовй правдивй англійскй зъ фабрикъ Wilkinson, New-wood и Clark въ Лондонѣ, всякого рода лякеры до робѣтъ внутрншнихъ, вѣльныхыхъ, деревяна, ожельза и шкѣръ.

Краски сухй всякы роды:
анилиновй, до крашеня яещъ матерій, друкарскй, бронзы (золотый порошокъ), золото въ аркушахъ, рѣстивнй въ пльнѣ, для переплетничѣвъ, тушовй акварелей въ гушчакѣхъ и лѣсочкахъ, акварелей вохкй въ трубочкахъ и мушляхъ, до мальованя порцелянъ, олѣйнй въ трубочкахъ до робѣтъ артистичныхъ.

Средства до ретушованя, олѣйнй и верниково до робѣтъ артистичныхъ, позавѣ, малдрокй полотно, палеты сталогоу и всякй приборѣ до мальованя и рисованя.

Артикулы для фѣльварковъ:
Смаровило до желѣзныхъ осей, олива до машинъ, теръ газовый, цементъ и гипсъ китъ, асфальтъ, антимерурионъ, карбоневый квасцѣкй

Приряды пивничнй:
Шпунты и чопы до бочѣвъ, корки до бутылѣвъ, капелѣ до бутылѣвъ, мааса до лжкованя бутылѣвъ, машинны до горкованя бутылѣвъ, тирбушовы, машинны до мытѣ олѣшнѣвъ, пышы до бочѣвъ.

Артикулы гумовй,
кшкш гумовй до газу и до стѣны воды, вина, пива, клеау, палаты гумы и пр.

прѣстирала гумовй.
Пасы до машинъ и молѣтокъ пѣльнйхъ шкѣръ белѣвнйхъ и ширинъ.

Гурты до машинъ, вужѣ конвейеръ, Рурѣ циново и оловяной, Шрѣтъ, лѣтнй и кулѣ, Порошокъ на комахѣ и моетъ, пѣтъ на комахѣ, камѣора и перѣтъ для Артикулы тоалетовой, мыла пѣтъ Extralts d'odeur, Eau de Cologne, лѣйки и помады.

Лякъ до печатаня.
Чорнилѣ до писаня, до гитѣры, червоне, сине, чорне, до званя чорнѣ и автографично.

Краски до печатокъ, гума и шпѣ рѣстущоней.

Китъ до оскла и порцеляны.

Смаровило непромакачѣе до машинъ, до званя чорнѣ и автографично.

Смаровило на колѣтѣ до машинъ, до званя чорнѣ и автографично.

Товизъ до оружѣй.
Лякеръ до чѣбѣтъ чорнй, синй и мѣльчидѣе.

Чорнилѣ до шкѣръ.
Апретура до консервованя шкѣръ.

Все по найдѣшнѣйшѣ цѣнѣ.

Цѣнники спеціальнй на выданю въ глассѣ.

При замовленяхъ за выробу олива до машинъ, теръ газовый, цементъ и гипсъ китъ, асфальтъ, антимерурионъ, карбоневый квасцѣкй